

Motion till riksdagen 2008/09:A6

av Ulf Holm (mp)
med anledning av prop. 2008/09:5

Bättre genomförande av EG:s byggplatsdirektiv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår förslagen i den del av proposition 2008/09:5 som gäller att i arbetsmiljölagen 7 c § införa bestämmelser om att den som låter uppföra byggnads- och anläggningsarbete som inte omfattas av konsumentlagen kan överlåta sitt arbetsmiljöansvar på en uppdragstagare.

Motivering

EU-kommissionen har begärt ändringar i svensk lagstiftning angående samordningsansvar och utseende av samordnare m.m. Regeringen menar också att EU-kommissionen gett Sverige i uppdrag att göra det möjligt för byggherren att helt överlåta sitt arbetsmiljöansvar till en uppdragstagare, vilket vi inte anser vara i överensstämmelse med EU-kommissionens begäran.

Vi är tveksamma till regeringens tolkning. I EU:s byggplatsdirektiv 92/57/EEG anges endast att byggherrens uppgifter, inte hela ansvaret, kan fullgöras av en ställföreträdare.

I propositionen föreslås att det i arbetsmiljölagen 7 c § införs en regel om att den som låter uppföra byggnads- eller anläggningsarbete kan överlåta sitt ansvar beträffande arbetsmiljön på en uppdragstagare. Regeringen påpekar att uppdragstagaren på ett självständigt sätt ska ta detta ansvar.

Vi menar att det är mycket farligt och kan få allvarliga konsekvenser att avtala bort ansvarsfrågan. Särskilt som det saknas tydlighet i förarbetena när det gäller förskjutning av straffrätligt ansvar. Med regeringens upplägg riskerar vi att få situationer där byggherre och uppdragstagare tvistar om vem som bär det yttersta ansvaret vilket kan komma att medföra att den som drabbats av skada kommer i kläm.

Regeringens förslag om avtalens utformning är bristfälligt. Det är otillräckligt att enbart kräva skriftligt avtal. Det finns t.ex. inget om kontroll av

Fel! Okänt namn på

uppdragstagarens förmåga att utifrån arbetsmiljölagens regler genomföra avtalet. Frågetecken måste också sättas kring avtalens rättsliga verkan i förhållande till andra aktörer som t.ex. fackliga organisationer och statliga myndigheter.

Blir mer oklart

Det är alltid byggherren som ytterst bestämmer förutsättningarna för byggprojekten. Det är byggherren som betalar och som anger förutsättningarna vid budgivning. Sedan är det upp till anbudsgivarna att bedöma hur man ska klara de förutsättningar som finns i de så kallade förfrågningsunderlagen. Då uppstår risken, särskilt i tider då det är hård konkurrens om jobben, att uppdragsgivare tänjer på gränserna vad gäller arbetsmiljö och förebyggande insatser för att minimera olycksrisker.

Under senare tid har en rad allvarliga olyckor med dödlig utgång inträffat vid bygg- och anläggningsarbeten. Olyckorna är ännu inte helt utredda, men så mycket är klart att det också handlat om att man kompromissat när det gäller säkerhetsaspekter på såväl konstruktioner som utförande.

Regeringens förslag leder inte till förbättringar utan bara till att det blir mer oklart när det gäller ansvarfrågan i en bransch som redan brottas med betydande arbetsmiljöproblem.

Stockholm den 2 oktober 2008

Ulf Holm (mp)